

Dziennik

Powszechny Krajowy.

W PIĄTEK dnia 6. Maja 1831 roku.

N° 124.

Część Urzędowa.

Izba Senatorska i Izba Poselska.

Na wniosek Rządu Narodowego i po wysłuchaniu zdania Kommissyów Seymowych; zważywszy: że w skutku powstania Narodowego w Królestwie Polskiem i oświadczonej chęci oswobodzenia Braci naszych z pod iarżma Rossyjskiego, nastąpiło już powstanie na Żmudzi i w innych częściach Litwy, Wołynia, Podola i Ukrainy; iż to powstanie codziennie się rozszerzając, wymaga współdziałania ze strony naszej, niemniej przedsięwzięcia wszelkich środków ku usunięciu przeszkód powstanie tamować mogących, nakoniec postanowienia kar na tych, którzyby jakimkolwiek sposobem usiłowali poddać kraj Polski na nowo pod iarżmo Rossyjskie; uchwały i uchwalaia co następuje.

Art. 1. Każda część dawnego Królestwa Polskiego, Xięstw i Ziem z Niem nigdy połączonych a do Rossyi oderwanych, która powstała i przystępuje do powstania Królestwa, wchodzi z Niem tak jak przed rozbioremi wte same stosunki i powraca do praw swych, żadnemu przedawnieniu ulegać nie mogących. Zapewnia się Jey i Jey mieszkańcom wszelka pomoc, obrona, niemniej udział w naradach i traktatach, iaki posiadają części teraźniejszego Królestwa.

Art. 2. Gdziekolwiek mieszkańcy tych ziem powstaną w celu zrzcucenia iarżma rossyjskiego, każdy w tych krajach zamieszkały, któryby na szkodę powstania działał lub usiłował pod to iarżmo napowrót kraj poddawać, uważany będzie za zdrajcę i iako taki przez sądy wojenne sądzony i karany być ma.

Art. 3. Wykonanie uchwały niniejszej poleca się Rządowi Narodowemu i Wodzowi Naczelnemu wczem do tego na leży.

Działo się w Warszawie d. 5 maja 1831 r.

Prezydujący w Senacie

Marszałek Izby Posel.

Miączyński.

Wład. hr. Ostrowski.

Sekretarz Senatu

Za Sekr. Izby Posels.

Niemcewicz.

W. Zwierkowski.

D. 7. C. M.S.W.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji.

Otrzymane rozporządzenie naczelnego Prezesa W. Xięstwa Poznańskiego do Zastępy Konsula Jłgo Pruskiego w Królestwie Polskiem przez Ministra Spzaw Zagranicznych komunikowane, co do zachowania środków ostrożności, naprzeciw okazujące się w kraju naszym chorobie cholera morbus; Kommissya Rządowa dla wiadomości osób do kraju Pruskiego udających się poniżej domieszcza.

„Zawiadamiam ninieyszem iż królewskie ministerstwo interesów lekarskich i policji upoważniło mnie do użycia natychmiast stosownych środków w celu zapobieżenia, iżby azyatycka cholera nie przeszła granice państwa Pruskiego. Wydałem przeto następujące rozporządzenia.

1. Granica od strony Królestwa Polskiego jest od tej chwili zamknięta, i wszelkie staranie przeyscia oney będzie ręką zbroyną odpartem.

2. Tylko dwa punkta są przeznaczone do przeyscia granicy, to jest: Strzałkowo w Powiecie Wrzesińskim, i Podzamcze, w Powiecie Ostrzeszowskim.

3. Bieg poczt między Warszawą i Wrocławiem, nie może się przeto przez Kalisz odbywać, i owszem wypada komunikacja między Piotrkowem, Kępem i Wrocławiem połączyć, granica od strony Kalisza jest zupełnie zamknięta.

4. W Strzałkowie i Podzamczu są kwarantanny i kontumacye urządzone, w których podróżni z Królestwa Polskiego przybywający, czas oznaczony przepędzić, i przepisom Policynym zadosyć uczynić są obowiązani.

5. Do kwarantanny będą tylko podróżni z ludźmi i rzeczami przyjmowani, konie zaś nad granicą muszą w Królestwie Polskiem pozostać.

6. Opłata kwarantanny wynosi na dzień po srebrnych groszy 15 czyli złp. 3 od osoby. Koszta utrzymania będą zaś odzielnie likwidowane.

w Warszawie dnia 4 Maja 1831 r.

Dyrektor Jenerałny Policji i Poczty

Czarnocki.

Sekretarz Wydziału,

J. Nosarzewski.

Jenerał Gubernator miasta stołecznego Warszawy.

Podaję do wiadomości publicznej że z woli Rządu Narodowego egzekucja wyroku Sądu Wojennego nadzwyczajnego, która w dniu 6 b. m. o godzinie 10 z rana na osobie Rafała Cichockiego na karę śmierci za zbrodnię zdrady kraju, tak przez donoszenie nieprzyjacielowi o woysku naszym iako też dawanie mu pomocy we wszystkich jego potrzebach, ska-

zanego odbyć się miała, odłożoną została do dalszego rozkazu.

w Warszawie d. 6 maja 1831 r.

Jenerał Piechoty

J. Hr. Krukowiecki.

Urząd Muncypalny miasta stołecznego Warszawy.

Policja niemogąc dosyć pomimo wszelką gorliwość i wydane urządzenia dopilnować piekarzy we względzie rzetelnego i wedle oznaczonej ceny oraz wagi wypiekania bułek, chleba pszennego i żytnego, podaje do wiadomości powszechny ułożoną na miesiąc bieżący May, Taxę chleba i bułek, ta jest: że

Butki i Chleb Pszenny.

	funt. lut.
Bulka mentowa z maki marymontskiej pięknej za groszy 3 ważyć ma	7
Ordynaryjna bulka za 2 gr.	9
Bulka z montowej maki za 6 gr.	14
Strucla za 6 gr. z pięknej maki	27
Chleb za 12 gr. podługowaty z takiejże maki	20
Bulka rządowa ordynaryjna za 6 gr.	27
Chleb stołowy po 12 gr. podługowaty z maki iak bulka ordynaryjna	2
Placek solony po 1 gr.	9

Chleb Żytny.

Chleb za 6 gr.	1	4
detto za 12 gr.	2	8
detto za 24 gr.	4	16

Razowy czyli komisy chleb.

Chleb za 6 gr.	1	16
detto za 12 gr.	3	
detto za 24 gr.	6	

Wzywając przytem mieszkańców stolicy tu-teyszej, iżby o każdym ze strony piekarzy w tym przedmiocie nadużyciu i oszukaństwie do Kommissarzy Cyrkulowych lub wprost do bióra Vice-Prezydenta udzielili wiadomość, przy dołączeniu zarazem chleba lub bułki które oznaczonej wagi nietrzymają; a to celem rozeiągnięcia kar przepisami na przekraczających wskazanych.

Działo się na posiedzeniu w Ratuszu Głównym miasta stołecznego Warszawy dnia 2 maja 1831 roku.

Vice-Prezydent

Schuch.

S. Otowski.

Dyrekeya Lazaretu Woyskowego w domu Jasińskich.

Otrzymałszy z daru troskliwego opiekuna tegoż szpitala JWgo Brzozowskiego, Prezesa Trybunału wdztwa Mazowieckiego, znaczną ilość szarp i bandaży; składa mu iako gorliwemu o dobro ludzkosci mężowi, w imieniu chorych woyskowych, w tymże lazarecie zostających, swoje dziękczynienie.

Szanowny albowiem ten obywatel, nieprzestając na całkowitem poświęcaniu się, iako o-

piekun, dobru wspomnionego szpitala; jeszcze go licznemi z swej strony opatruje darami.

Dyrektor Lazaretu
Podpułkownik Kozłowski.

Dyrekcya Lazaretu Wojskowego w domu Jasińskich.

Zamilczeć nie może podziękowania swego Wney Michałowskiej, żonie Porucznika z pułku 4 strzelców konnych, która powodując się uczuciem ludzkości, szarpie i bandażę dla chorych i rannych, na ręce teyże dyrekcyi złożyła.

Oby ofiary podobne znalazły wielu naśladowców! Oby gorliwi obywatele, pomniac na los przyszły odradzający się oyczyzny naszej, przynosili ulgę w miarę swej możności, dla niey cierpiącym, a tym sposobem stali się w tym względzie pomocą Rządowi.

Dyrektor Lazaretu
Podpułkownik Kozłowski.

Dyrekcya Lazaretu Wojskowego w domu Jasińskiego.

Otrzymałszy od JWey Falkowskiej Jenerałowej w skutek dobrowolnych składek zebrane złotych 503 na sprawienie zaston od słońca do okien w salach lazaretowych, poczytuie sobie za miły obowiązek w imieniu chorych wojskowych w tymże lazarecie będących, nie tylko osobom które do tey ulgi cierpiącym wojownikom przyczynić się raczyły, ale oraz JWey Falkowskiej Jenerałowej troskliwej opiekunce tegoż lazaretu, która na siebie mohlaby obowiązek zbierania składek przyięła, niniejszym nacyzulsze złożyć podziękowanie.

w Warszawie d. 29 kwietnia 1831 r.

Opiekun Dyrektor naczelny Dyrektor
Brzozowski Lebel Podpułkownik
Kozłowski.

Deputacya Rady Obywatelskiej Wdztwa Mazowieckiego.

Ponawia zawiadomienie przez Radę tegoż wdztwa w d. 24 kwietnia r. b. nastapienie, do mieszkańców wdztwa Mazowieckiego przez klęski pozbawionych żywności i ziarna na zasiewy iare szczególniej w obwodzie Stanisławowskim w którym dla operacyi wojennych pogminaci przez Obiegniki doręczonem nie zostało iż pragnący korzystać z zasiłków w sumnie złp. 120,000 na te przedmioty dla niedostatnich wposobie pożyczki przeznaczonego są wezwani do zgłoszenia się niezwłocznego do deputacyi w celu udowodnienia braku ziarna do siewu i wyżywienia, gdzie objaśnienie względem form postępowania i osób wybranych do rozpoznania istoty potrzeby udzielone mieć bądą. — Termin ostatni do złożenia list imiennych i wywodów słownych, przepisany, oznaczonym zostaje do d. 15 maja r. b.

Działo się w Warszawie dnia 30 kwietnia 1831 roku.

Radca pióro trzymający Prezes
Rakoszewski. K. Dłużewski.
Swiniański Ksietan Klimontowicz.
Edmond Zabłocki Sek. Deput. Rady Oby.

Skład Główny Rządowy Płodów i wyrobów Górniczych.

Podając do wiadomości publiczney że dotychczasowa cena blachy cynkowej na złp. 32 ustanowiona, przez reskrypt Ministra prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu z dnia 26 kwietnia r. b. nr.

17381/1425 do złp. 28 zniżoną została, skład główny Rządowy zarazem oświadcza, że artykułu tego w różnych wymiarach po zwyż rzeczoney cenie złp. 28 za centnar wagi krajowej 100 funtowej trzymający kaźdoczasowie nabydź można.

w Warszawie dnia 2 maja 1831 roku.

F. Bajer.

OBWIESZCZENIE HYPOTECZNE

Sąd Pokoju Powiatu Szadkowskiego.

Z powodu żądanej regulacyi nowej hipoteki domu w mieście Pabianicach w rynku pod Nr. 14 z zabudowaniami i ogrodem JP. Krystyana Dunst własnością będącego, oraz na tym domu prawa zastawy JP. Ludwika Marmot z miasta Woiewódzkiego Kalisza i innych od wierzycieli praw na teyże nieruchomości przez niego nabytych, które na oznaczyć mianym terminie złożyć deklaracie. Uwiadamia interessentów, że takowa regulacya nastapi w tuteyszym Sądzie dnia 18 lipca r. b. z rana o godzinie 10. Wzywa ich przeto, aby w oznaczonym terminie w Sądzie Pokoju w Szadku osobiście lub przez pełnomocnika urzędownie iszczególnie na to umocowanego, stawili się, żądania swe i wnioski do aktu regulacyi podali, w dokumenta prawa ich udowolniające opatrzyli się. Ostrzega ich oraz, że nie zgłaszający się w terminie, podpadną skutkom prekluzyi, w artykule 154 i 160 prawa o hypotekach z r. 1818 przepisanej. — Jeżeliby właściciel nieruchomości wywołanej, w terminie do regulacyi nie stawil się, tenże na żądanie któregokolwiek z Interessentów na karę 10 do 50 złotych zkazany zostanie i podług artykułu 150 tegoż prawa, utracą wszelkie dobrodzieystwa prawne, względem swych wierzycieli.

Ogłoszenie decyzji, iaka wskutek aktu regulacyi nastapi w dniu 21 tegoż miesiąca i roku na posiedzeniu publicznem sądu tuteyszego, i od tegoż dnia, czas do odwołania się od niey upływać zacznie; Interessenci przeto, bez dalszego wezwania na tymże dniu ogłoszenia jej przytomnemi bydź powinni.

w Szadku dnia 15 Kwietnia 1831 roku.

Pałaczkiewicz.

Podsędek Prezyd.

LICYTACYE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE

Intendent Jeneralny Woyska.

Zawiadamia wszystkie interessowane osoby: iż w dniu 6 b. m. i r. o godzinie 10 zrana przed południem, w Biórze Intendentury Jeneralney, posiedzenie swoje w Pałacu Namiestników Królewskich odbywający, przed delegowanym członkiem z tegoż Bióra, agitować się będzie licytacya in minus, na dostawę mięsa wołowego, w gatunku zdrowym i świeżym dla woyska Narodowego, przez przeciąg iednego miesiąca to jest: od dnia 15 b. m. i r. do dnia 15 czerwca t. r., zaczynając od ceny po groszy 10 wyraźnie dziesięć za funt wagi Nowo Polskiej. Kaźdy, przystępujący do licytacyi, zaopatrzyć się zechce w wadium, w otowiznie lub w listach zastawnych, w ilości złp. 10,000. O szczególnych warunkach, w kaźdym czasie, w Biórze Intendentury Jeneralney poinformować się można.

w Warszawie dnia 2 Maja.

Senator Kasztelan, Jenerał

Z polecenia Kommissarz

A. Mazaraki.

Za Sekretarza Jeneralnego

M. Jerzykowski.

Dyrekcya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Woiewództwa Kaliskiego.

Uwiadamia publiczność, iż dobra ziemskie Powiercie, w powiecie iobwodzie Konińskim, parafii Grzegorzew, woiewództwie Kaliskiem położone, Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu zastawione, na satysfakcyą zaległych procentów Towarzystwu Kredytowemu przypadających, z mocy art. 86 i 87 prawa seymowego w dniu 1/13 czerwca 1825 roku zapadłego, w trzechletnią dzierzwę, a poczynając od dnia 24czerwca r. b. 1831 do tegoż dnia 1834 roku, przez publiczną licytacyą w dniu 16 czerwca r. b. o godzinie 11 z rana w Kaliszu w miejscu posiedzeń Dyrekcyi Szczegółowej woiewództwa Kaliskiego odbydź się mającą, więcey dającym i przybicie otrzymującemu wypuszczone zostaną pod następującymi głównemi warunkami.

1. Dzierzwca obowiązany będzie, opłacać corocznie ciężary gruntowe i podatki publiczne, iako to: podatku ofiary złp. 1336 gr. 12 i kontyngensu liwerunkowego zł. 466, gr. 20.

2. Winien będzie przed obięciem dzierzwę złożyć monetą srebrną kurs w kraju mającą, całkowitą zaległość Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu od udzieloney pożyczki należącą, łącznie z karami za miesiący sześć na złp. 2139 gr. 2 obrachowaną i ratę czercwcową r. b. zł. 2027 gr. 12 wynoszącą.

3. Przyięć obowiązek dalszego regularnego przez ciąg dzierzwę wnoszenia opłat z dóbr tych Towarzystwu Kredytowemu należnych w dwóch półrocznych ratach, a mianowicie od 1 do 12 czerwca i od 1 do 12 grudnia kaźdego roku, które to wypłaty półrocznie wynoszą złp. 2027 gr. 12.

4. Oddać dobra po wysięciu kontraktu w takim stanie w jakim je obiermie.

5. Zrzec się wszelkich pretensyi przez czas dzierzwę za iakie bądź nakłady gruntowe.

Co do uchybień opłat, dzierzwca poddać się winien exekucyi administracyney, i ulegać będzie decyzjom władz towarzystwa kredytowego ziemskiego.

Reszta warunków licytacyjnych, przez chęć dzierzwienia mających w kaźdym czasie w kancelaryi Dyrekcyi Szczegółowej przezyrzana bydź może.

Kalisz dnia 29 kwietnia 1831 roku.

Prezes Biernacki.

Pisarz Chrystowski.

Dyrekcya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Woiewództwa Kaliskiego.

Uwiadomia publiczność, iż dobra ziemskie Gorzędów i Chrzanowice w Powiecie Radomskim, Obwodzie Piotrkowskim, Parafii Kamiensko, woiewództwie Kaliskiem, położone, Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu zastawione, na satysfakcyą zaległych procentów Towarzystwu Kredytowemu przypadających, z mocy art. 86 i 87 prawa seymowego w d. 1/13 czerwca 1825 r. zapadłego, w trzechletnią dzierzwę, poczynając od d. 24 czerwca r. b. do tegoż dnia 1834 r. przez publiczną licytacyą w d. 16 czerwca r. b. o godzinie 4 z południa w Kaliszu w miejscu posiedzeń Dyrekcyi Szczegółowej woiewództwa Kaliskiego odbyć się mającą, więcey dającym i przybicie otrzymującemu wypuszczone zostaną, pod następującymi głównemi warunkami.

1. Dzierzwca obowiązany będzie opłacać corocznie ciężary gruntowe i podatki publi-

czne; iako to: podatku ofiary złp. 1181 gr. 18, kontyngensu liwerunkowego złp. 577 gr. 10. niemniej 50 lp. coroczney dziesięciny do kościoła w Kodrębiu, i 46 złp. także dziesięciny do kościoła w Kamińsku.

2 Winien będzie przed obciążeniem dzierżawy złożyć monetą srebrną kurs w kraju mającą, całkowitą zaległość Towarzystwu Kredytowemu Ziemijskiemu od udzielonej pożyczki należącą, łącznie z karami na miesiący 6, złp. 2897 gr. 20 obrachowaną i ratę czerwcową r. b. złp. 2746 gr. 18 wynoszącą.

3. Przyjąć obowiązek dalszego regularnego przez ciąg dzierżawy wnoszenia opłat z dóbr tych Towarzystwu Kredytowemu należnych, w dwóch półrocznych ratach, a mianowicie od 1 do 12 czerwca i od 1 do 12 grudnia każdego roku, które to wypłaty półrocznie wynoszą złp. 2746 gr. 18.

4 Oddać dobra po wyściui kontraktu w takim stanie, w jakim ie obejmuie.

5. Zrzec się wszelkich pretensyi przez czas dzierżawy za jakie bądź nakłady gruntowe.

6. Co do uchybień opłat, dzierżawca podać się winien exekucyi administracyney i ulegać będzie decyzyom władz Towarzystwa Kredytowego Ziemijskiego.

Reszta warunków licytacyjnych, przez chęć dzierżawienia mających, w każdym czasie w kancelaryi Dyrekcji Szczegółowej przyrzana być może.

Kalisz d. 29 kwietnia 1831 r.

Prezes
Biernacki.
Pisarz
Chrystowski.

Komornik Trybunału Cywilnego Woiewództwa Płockiego.

Podanie do publiczney wiadomości, że dobra Wronska i Szczętyno, z przyległością Bornik, w Powiecie, Obwodzie, i Woiewództwie Płockim położone, wydzierżawione będą przez publiczną licytacyą więcej dającemu na lat trzy po sobie idące, poczynając od dnia 24 czerwca roku bieżącego, do tegoż dnia 1834 r. Termin do odbycia tej licytacyi i wydzierżawienia, przeznaczony jest na dzień szesnasty czerwca roku bieżącego, od godziny 10 z rana przed W. Ludwikiem Tchorzewskim Reientem Kancellaryi Ziemiańskiej Woiewództwa Płockiego, a w niebytności tegoż przed innym Reientem, który się na ów czas znajdować będzie w mieście Płocku. — Cena dzierżawna dotychczasowa wynosi złotych polskich 9005 rocznie; — licytacya zaś rozpocznie się od summy 7,000 złotych, wyraźnie: siedm tysięcy złotych pol. — Warunki do tej dzierżawy złożone w Kancellaryi Reientów u W. Tchorzewskiego w Płocku, w każdym czasie przyrzane być mogą.

w Płocku dnia 28 kwietnia 1831 roku.

P. Niżelski.

W d. 31 maja r. b. o godzinie 10 rano, — odbędzie się licytacya dzierżawy dóbr Nędzorzewo w powiecie Łęczyckim w dztwie Mazowieckim położonych w kancelaryi podpisanego Reienta w mieście obwodowym Łęczycy, gdzie o warunkach iak i na miejscu w mieszkaniu dworskim w wsi Nędzorzewie dowiedzieć się można.

Dan w Łęczycy d. 3 maja 1831 r.

Reient powiatu Łęczyckiego.

Józef Starzyński.

Aukcyja ruchomości rozmaitych iako to: srebra, mosiądzu, miedzi, cyny, blachy, żelaza, szkła, porcelany, fajansu, i różnych naczyń drewnianych, tudzież mebli oraz sprzętów gospodarskich i domowych, iak niemnię ubiorów damskich i bielizny, bydła rogatego i koni do spadkowości po niegdy Enacie z Jeżewskich Orsetty należących, odbędzie się d. 11 czerwca r. b. o godzinie 9 rano i dni następnych przed podpisanym Reientem kancelaryi iego w mieście obwodowym Łęczycy, stósownie do żądania opieki .SS. niegdy Moniki z Orsettych Zagaiewskiej zagotowe zaraz liczyć się mające pieniądze.

Dan w Łęczycy d. 3 maja 1831 r.

Reient powiatu Łęczyckiego.

J. Starzyński.

Część Nieurzędowa.

P O L S K A.

z Warszawy 6 maja.

— Z powodu niejedności zdań, iaka się okazała w Ministerjum przy dyskusjach w Jz-bach, podał się był nayprzód Zast. Min. Spraw Zagr. H. Małachowski do dymissyi; na wczorajszym zaś posiedzeniu Rządu i Minister Spraw Wewnętrznych też samo uczynił.

— W Puławach Rosyianie zaczęli uprowadzać sławną bibliotekę Xięcia Czartoryskiego i już kilkadziesiąt pak uwieźli. — Barbarzyństwo ich naylepiej się okazuje w czasie terażniejszego odwrotu od Mińska: cofając się, wrzucali trupów swoich cholerycznych do studzien. W Lubelskiem, przyniosłszy zarazę, pozostawili włościan bez żadney pomocy, pozabierali lekarzy z miasteczek, i ludność wiejską wystawioną jest na wszelkie okropności tych choroby.

— Burza z grzmotami i błyskawicami, iaka tej nocy za Wisłą panowała, dała powód do pogłoski przywiezionej przez włościan, iż dzisiejszey nocy stoczono bitwę. — Osoby przybyłe z okolic Stanisławowa mówią iż dziś równo ze dniem słychać było strzały na linii naszej.

— W dniu 29 kwietnia r. b. odbyło się w Rożanie w obecności korpusu officerów kolumny pod dowództwem pułkownika *Lewińskiego* zostających, nabożeństwo pośmiertne po podpułkowniku *Konopce*, dowódcy pułku i go ułanów. Śmierć przedwczesna wydała odczuwanie prawego obywatela i walecznego żołnierza.

— Do główney kwatery przejeżdżał goniec z depeszami od Jenerała *Dwernickiego*.

— W d. 23 b. m. po akcyi pod wsią Krzynowłoga mała, gdzie mały oddział patryzantów z kolumny J.W. Godlewskiego poraził i rozbił kilka razy liczniejszą siłę Rosyjan; przybył ubogi wieśniak *Baczkowski*, zapytał mnie: którzy z żołnierzy są naywaleczniejsi? gdy mu je wskazał, każdemu po gr. 15, innym wszystkim w szeregu po gr. 3 rozdał; dodając: przedałem 4 owce; przyimiecie to odemnie i niech wam tak miła będzie moja ofiara, iak mnie miło było patrzeć na was, gdyście zwyciężali nieprzyjaciół. — W Krasnosielcu d. 25 kwietnia 1831 r. M. K. *Szaniawski*, poręcznik dowódz. strzel. Płockich.

— W dniu 3 maja, na uczczenie tej pamiętney epoki w dziejach politycznych Narodu Polskiego, którego ustawa konstytucyina w dniu tym ogłoszona, zapewniała pomyślność i swobody wszystkich klass mieszkańców, za-

wiązanem zostało *Towarzystwo przyjaciół włościan*, którego celem bydz ma, dopomaganie m do nabywania własności gruntowej, rozkrzewianie pomiędzy niemi oświaty, przemysłu rolniczego i ducha niepodległości narodowej, a to za pomocą szkół Łankastra i przez wydawanie pism stósowaych.

Towarzystwo to dzielić ma zasady, iakie przyszła konstytucya narodowa dla kraju obiawi. — Liczyć ono ma w gronie swoim, męzów znanych ze światła, nauk, miłości dobra oyczyny i zasad umiarkowanych liberalnych. ma bydz nawet pod opieką Rządu Narodowego, któremu pod zatwierdzenie ustawy swę przełoży.

— Gazeta Rządowa Pruska zamieściła, następujące wiadomości z Kłajpedy z d. dwudziestego czwartego kwietnia. Cesarzsko-rossyyski Jenerał major *Rennenkampf* istotnie wykonał w dniu 21 zamierzony atak na Dorbiany. Po przybyciu korpusu rossyyskiego pod pułkownikiem *Barłomiszewem* do Połagi, Jenerał *Rennenkampf* kazał wyruszyć wojsku przeznaczonemu do tej wyprawy w nocy z 20 na 21 dwoma oddziałami z Połagi i Ryżną, zabezpieczwszy Połagę przez zostawioną tam mocną załogę. Przed Dorbianami, wojska rossyyskie spotkały powstańców, którzy mały tylko stawiali opór i cofnęli się do główney siły, która iak twierdzą dochodziła 3000. Uderzońo na nią natychmiast i rozproszono po długim oporze. Poległa wielka liczba powstańców i bardzo wielu wzięto w niewolę, między którymi i dwóch duchownych. W ręce Rosyjan wpadła także wielka żelazna armata, której używali powstańcy, tudzież kilka wozów z żywnością. Rosyianie mieli tylko 2 zabitych i kilku rannych. Dorbiany i dwa mniejsze miasteczka w perzynę obrócone, wieczorem wojska rossyyskie powróciły do Połagi. Niemamy ieszcze doniesień o dalszych działaniach Rosyjan z Połagi; wczoraj-ray twierdzono, iż widać było dym i że słyszano huk dział w kierunku między Krożami i Dorbianami. Feldjegier rossyyski, który wczoray przejeżdżał przez nasze miasto iako kuryer z Petersburga do Berlina, zapewnia: iż widział koło Mitawy 6 batalionów rossyyskiego wojska, które na wozach przewieziono przez Rygę, a których przeznaczeniem miało bydz udać się z Mitawy do Szawłów.

Gazeta *Królewiecka* donosi: Podług listów z Liflandyi z dnia 16 kwietnia, znówu się udało 12 pułków starego wojska przez *Werro* do Litwy, które na wozach odhwyają codziennie prawie 60 wiorst, na każdej bowiem stacyi miano w pogotowiu 500 koni.

Taż gazeta donosi z Kłajpedy, iż powstańcy zupełnie się cofnęli od granicy pruskiej i mieli się zebrać w celu udania się ku Kownu.

Donoszą z Królewca pod dniem 25 b. m. iż tam odebrano listy z Wilna przez Rygę, podług których zupełna tam panowała spokoiność; nielekano się tam tembardziej niczego, gdy co chwila oczekiwano z Rygi posiłków dla załogi. Z ostatniego miasta, doniesiono, iż tam przybywa wielka liczba wojska na Struzach (rodzaj wielkich łodzi). Z Kowna nieodbierno wcale żadnych wiadomości.

Gazeta *Królewiecka* donosi z Tylży 22 kwietnia. — Z Augustowskiego słychać: że naczelnicy powstańców, *Puszet* i *Szon*, z oddziałami swymi zostali zupełnie pobici. Jenerał *Fricken* pędził przed sobą 6,000 powstańców którzy się cofali ku Kownu. Koło Niemna udało się 4,000, schronić się do lasów resztę otoczono; z ie-

dnej strony mieli przed sobą rzekę, a zdrugiej działa rossyjskie, które w krótkim czasie kartaczami cały ten tłum położyły. Sądzą, iż ledwo 100 ludzi zostało przy życiu.

— *Posiedzenia Seymowe.* — Na posiedzeniu 30 kwietnia Prezydenci w Senacie Kasztelan *Miączyński* oświadcza, że zaszczytem jest seymu, iż tak ściśle rozważa ustawę mającą ochronić od prześladowania braci naszych, którzy choćby manifestem i odpowiedzią na podany Izbie adres nie byli wywołani, sam popęd serca byłby ich do tych wzniosłych zapasów pobudził; iż obydwóch Izb dążność zmierza do dania pomocy tym, którzy pod wszelkim względem jedno z nami stanowią nierozłączne ciało; że ztąd nie zadziwia, iż dobro Żmudzina Litwina i Wołyńca uważamy za własne, lecz że tylko zachodzi różność zdań względem wyboru środków. Mówi dalej: że odwet odnosząc się do srogości ukazu z dnia 3 kwietnia niemógłby u nas być wykonanym. Zdrugiej strony, obrona koniecznie potrzebna. Wojna sama przez się już jest odstąpieniem od cywilizacji, i ona tylko usprawiedliwiać może, zgrabianie i zatrzymywanie majątków osobom nawywiecy wpływu mającym na wojnę na czas iey trwania, wysyłanie korsarzy i zatrzymanie dochodów prywatnych i publicznych. Przedstawia, aby ze względem na godność narodową i stosunki zachodzące ograniczono się na prawie wzajemności.

Krysiński. Twierdzi, że sprawa Polski nawywiecy na polu sławy zostanie rozstrzygnięta; bohaterowie nasi cudów dokazują, lecz i dla innych, inny jest zakres działania. Sejm posiada dłoń bratnią powstającym braciom, dla zapewnienia im pomocy, nie dosyć atoli na tem; nietylko w prowincjach powstających, lecz i gdzie indziej a mianowicie w Wiedniu są tacy którzy nam szkodzą i wystawiają rewolucję naszą jako iakobińską, że Dwór Wiedeński na kongresie 1815 r. wziął inicjatywę wskrzeszenia Polski, a zatem dziś iemu nasze powstanie w właściwym świetle wystawić należy, dla zniszczenia zabiegów *Mayndorfa*, będącego przy *Tatyszczewie*. Pyta nakoniec, gdyż to nie jest tajemnicą, czy posłano agentów do Turcji i Szwecyi, czego zaniechała oślakana dyktatura aby niebydź sprzeczności z postępowaniem Xcia *Lubeckiego*.

Zast. M. S. Z. Agenci nasi ograniczają się iak w ogóle cała dyplomacya kraju ieszcze nieuznanego, na oddawaniu ciągle takich usług iakie im przy gorliwości o dobro publiczne oddawać pozwala ograniczenie ze stanu tego wypływające.

Instrukcyje wszystkim agentom dane, nie tylko nakazują nastawianie na uznanie niepodległego bytu królestwa Polskiego przy połączeniu z prowincjami oderwanymi od Rosyi, a dziś już szczęśliwie do broni powołanymi, ale nawet zawierają wyraźny zakaz mienia iakichkolwiek stosunków z posłami Cesarza Rossyjskiego.

Co zaś do Wiednia w szczególności, i do Polaków tam bawiących, staraniem było, aby doręczono Senatorom tam znajdującym się uchwałę Izb połączonych, wzywającą ich do stawiania na 15 niemniej rozkaz, aby w przypadku odmówienia posłuszeństwa oddawający przypomnieli skutki niestawienia, a w razie trwania uporu zerwał z nimi wszelkie chociażby przyjacielskie i domowe stosunki. Koń-

czę odpowiedzią na zapytanie o Dziennikach który to zarzut iak jest względem nas osobliwszy, tak w ogóle sądzą że nie odpowiada godności Izby, które w zapasy z dziennikami wchodzić niewinne, tem bardziej zaś gdy same wolność druku u siebie uświęcają, choć czasem posuwając się do ubliżania winnego uszanowania Izbie otoczonym maiestatem prawem; tem bardziej wolność zdań powinniśmy znosić tam, gdzie nie tylko przeszkodzić iey takiemu obławieniu się niemożemy ale nawet odpowiedzieć nie pozwolą. Wreszcie Wiedeń nie jest iednem miejscem gdzie niema wolności druku. To tylko powiedzieć możemy że tak kompletny iak u nas nigdzie niema; używamy naszych instytucyi bez chęci ich narzucenia niechętnym, coby śmieszna tylko było propagandą.

Co zaś do ekskursyi dyplomatycznych szanownego mówcy, to tylko powiem, że historycznie co do sposobu w jakim przedstawia postępowanie kongresu Wiedeńskiego twierdzenia iego są mylne, a dedukcyja z niektórych prawdziwszych twierdzeń jest tem mylniejsza; że odtąd zaszło mnóstwo nowych zobowiązań, między którymi nie miał miejsca traktat przypuszczony przez preopinanta za istniejący. Kończę podzielać pochwałę którą mówca dał świetnej naszej rewolucyi, i dla tego właśnie że ią czystą, szlachetną, narodową bez naśladownictwa ani propagandy widzimy, dla tege chcemy iey ten charakter czysty i szlachetny zostawić.

Co do czynności posła Rossyjskiego, tey tamować niemożemy; powtarzam że co do tego, główne zaprzeczenie mniemanym demagogicznym dążeniom rewolucyi wyszło z grona tych szanownych Izby, które wyrzekając: iż monarchia z moemi instytucyami jest w potrzebach i życzeniu ich narodu, najlepiej odpowiedziały czemuż zarzutom tych, którzy chcieli upatrywać płamy w świetnym w iasniącym słońcu naszego powstania narodowego.

Co do Agentów do Turcji to powiem, że traktat *Kaynardzki* i następnie wszystkie, zapewniają ekstradycję. Trzeba więc było, znaleźć środki dla usunięcia ich z pod tey obawy. Przeto wyrażać imion agentów nie możemy.

— (*Nadest*) — Batalion piechoty Legii Litewskiej i Wołyńskiej odebrał z Krakowa następujące ofiary:

1. Od Hrabiny z Sanguszków Małachowskiej dukatów 30 w złocie. — 2. Od W. Posłowej Jabłonowskiej dwie obrączki złote. — 3. Od Xiężny Czetwertyńskiej półmiska srebrnej.

Dary te stosownie do życzenia ofiarujących użyte będą na potrzeby prostych żołnierzy Legii. W imieniu tedy żołnierzy, składam tym zacnym Polakom naysczulsze podziękowanie.

Podpułkownik *Kwiatkowski.*

Dowódca Piechoty Legii

Litewskiej i Wołyńskiej.

ANGLIA.

z Londynu 22 Kwietnia.

— Pięciu agentów belgijskich, było u Xięcia Leopolda i długą, z nim mieli konferencyą. *Times* czyni uwagę iż posłannictwo ich ma nierównie podrzędniejszy charakter niż dawniejsze do Paryża, gdyż nie pochodzi od kongresu belgijskiego iak tamto.

AESTRYA

Wiednia 14 kwietnia.

— W wojsku austriackim znaczne zaszły zmiany i awanse: między innymi: generał major *Gorzowski* mianowany Feldmarszałkiem i Porucznikiem, a Pułkownicy Antoni hr. *Tarnowski* i Felix hr. *Wojna*, Generałami Maiorami. — Poprzedzono dowódców do Landwerów; niemniej jest mowa w ogłoszeniu tym o a korpusie czynnego wojska.

FRANCYA.

Paryż 21 kwietnia.

— Twierdzą, iż Francya i Anglia wspólnie żądały od Don Michała, aby opuścił Portugalię. Dnia 6 konsul francuzki w Lizbonie kazał przybić na giełdzie odezwę do wszystkich swych ziomków, aby się udali do niego dnia 7 w południe, dla słuchania ostatnich iego instrykcyi. Sądono, iż tego samego dnia wszyscy siadają na okręty. Dowódca naszych okrętów wojennych na Tagu kazał użyć przyhyły tam dnia 2 b. m. okręt francuzki *Jumeaux* iako statek przewożowy.

— *Messenger* powiada: Gay prawo o wyborach, dopiero dnia 11 b. m. zostało ogłoszone, a zatem sam czas do otworzenia spisów w niem przeznaczony. stał się powodem do prorogacyi; tak więc postanowienie względem rozwiązania i zwołania kolegów wyborczych może i nastąpi zapewne dopiero między 12 i 15 czerwca.

NIEMCY

z Lubeki 27 kwietnia.

— Rossyjski konsul, kawaler *Schlözer* za wiadomiami tutejszych właścicieli i dowódców okrętów, w skutek wezwania odebranego od jen. adiutanta jen. porucznika *Ezazew* z Rygi w dniu 6 (18) kwietnia: iż okręty ich mogą tam natychmiast znaleźć ładunek do Gdańska na rachunek korony. Okręty przybywające mają się wprost zgłosić do pana *Ezazew*.

SZWECYA

z Sztokholmu 15 kwietnia.

— *Gazeta Rządowa* umieściła wczoraj następujący artykuł: „Gazety zagraniczne uwiadomione przez niektóre gazety szwedzkie, roznieśli wieść, iakoby dwór rossyjski w skutek świętego przymierza zażądał przyręzonego iak tam powiedziano 10,000 posiłkowego wojska. Mniemano, że pierwsze artykuły nie zasługują na uwagę; kiedy atoli, mimo lepszej wiedzy przedmiot ten powtórnie został dotknięty, oświadczamy niniejszem, że nieuczyniono takiego żądania z tey prostej przyczyny, iż nie przyymowano podobnych zobowiązań.

— Dnia 26 zaczyna się regularne w lecie wtorki i piątki wysyłanie stąd poczt do Finlandyi przez morze Alandzkie. Co do poczt przybywających tu z Finlandyi, chęć odbierania listów i gazet przez nie, tak jest wielka, że główny urząd pocztowy wydał rozkaz do urzędników pocztowych, aby takowe w przyszłości iak nayspieszniej wydawali, skoro tylko poczt przybędzie po godzinie 8 przedpołudniem lub po godzinie 8 z wieczora. Ostatnia poczt z Finlandyi niedoniosła nic szczególnego, lecz dawniej doniesiono, że władze chciały odebrać wieśniakom strzelby, lecz że tu i owdzie a szczególnie na wyspie Aland wzbrańiali się, pod pozorem, iż broni tey potrzeba do polowania na psy morskie.

Cena pojedynczego exempl. gr. 10.